

EL M. P. 'SOLLICITA CURA': ASPECTOS HISTORICOS, ECCLESIOLOGICOS Y PROCESALES. TEXTO Y COMENTARIO

I. Texto

LITTERAE APOSTOLICAE MOTU PROPRIO DATAE

QUIBUS TRIBUNAL APPELLATIONIS APUD VICARIATUM URBIS CONSTITUITUR *

SOLLICITA CURA prospiciendi *Christifidelium* necessitatibus *Romanae diocesis* necnon *Ecclesiasticarum Latii circumscriptionum* secundum mutata rerum adiuncta effecit ut, recontiorum temporum decursu, in *Tribunalia* apud *Vicariatum Urbis* exstantia haud semel novae inductae sint structurae et procedendi rationes.

Anno 1938, cum in Italia constituta sunt *tribunalia regionalia* pro causis nullitatis matrimonii iudicandis, apud *Vicariatum Urbis* conditum est *Tribunal primae instantiae* pro *Regione Conciliari* sen *Ecclesiastica Latii*, competens tantummodo pro causis nullitatis matrimonii; pro ceteris enim causis remanserunt *tribunalia propria* in singulis *diocesibus* eiusdem *Regionis*. Tunc eidem foro *regionali* commissum est etiam munus pertractandi in altera instantia causas explicatas in primo gradu a *tribunalibus regionalibus* *Neapolitano* et *Calaritano*, firma semper facultate directe provocandi ad *Rotam Romanam* pro iudicio *secundae instantiae*. Tamquam forum *appellationis* pro causis finitis in primo gradu a *Tribunali Regionali* *Vicariatus Urbis* designatum est unum *Tribunal Apostolicum* *Rotae Romanae*.¹

Deinde tamen cum causae, a *Tribunalibus regionalibus Italiae* in prima instantia cognitae 'tanta frequentia deferri consueverunt ad *Tribunal Apostolicum* *Sacrae Romanae Rotae*, ut hoc suo muneri explendo, quemadmodum oportebat, difficulter par' fuerit, per *Rescriptum Pontificium* Pii PP. XII, die 16 mensis Octobris editum anno 1951, intermissum est ad tempus ius causas nullitatis matrimonii, quae a *tribunalibus ecclesiasticis regionalibus Italiae* in primo gradu indicatae fuerunt, deferendi, pro iudicio *secundae instantiae*, ad *Rotam Romanam*, iuxta normam can. 1599 par. 1, 1º *Codiciis Iuris Canonici* anni 1917, cui respondet can. 1444, par. 1, 1º, novi *Codiciis*; simul etiam constitutum est in *Vicariatu Urbis* —ut legitur in *Rescripto*— 'a *Tribunali primae instantiae* distinctum, *Tribunal Appellationis*, ad quod in secundo gradu semper deferendae sunt tum causae, quae in prima instantia diiudicatae fuerunt apud *Tribunal primae instantiae* *Vicariatus Urbis*, tum causae *Neapolitanae* et *Calaritanae* delatae in gradu *appellationis* ad *Vicariatum Urbis*'.²

Post quindecim annos, per *Rescriptum Summi Pontificis* Pauli PP. VI, die 10 mensis Februarii anno 1969, sublata praedicta intermissione, statutum est: 'Causae nullitatis matrimonii, in prima instantia tractatae apud *Tribunal primi gradus* *Vicariatus Urbis*, in gradu *apellationis*

* AAS 80 (1988), pp. 121-24.

1 Pius PP. XI, Litt. Apost. motu proprio datae *Qua cura*: AAS 30 (1938), pp. 410-413.

2 AAS 46 (1954), pp. 614-615.